

Башта у соби

Баште увек лепо изгледају, бар кад се редовно одржавају, и многи их воле. Нажалост, већина нема услова да има праву башту, али ако волите биљке, неку врсту баште можете направити и у сопственој соби. Цвеће у саксијама вам ништа не значи? Не мора да се ради о цвећу - може се радити и о нечему са употребном вредношћу.

Под „употребном вредношћу“ мислимо на храну, али ако сте се уплашили да ћемо вам предложити да у соби гајите парадајз и друго поврће, не брините, нећемо (мада, за оне које то занима, парадајз сасвим лепо успева у саксији, а и не изгледа лоше). Мислимо на зачинско биље. Део повремено можете сецнути кад вама или неком од укућана затреба баш тај зачин за неко јело, а остатак ће и даље лепо изгледати.

Које биљке вам предлагемо? Тарагон, оригано (можете одмах да замислите пицу), босиљак и мајчина душица (тимијан) сви лепо и симпатично изгледају; неће вам заузети много места, пошто их можете ставити у минијатурне саксије. Ако уз то саксије буду и декоративне, можете направити заиста леп аранжман и пред целим друштвом се похвалити својом собом. Ове биљчице нису нешто претерано захтевне, само се повремено треба сетити да их залијете и треба им и нешто светлости, а биле би вам захвалне ако прљаву одећу не баците баш преко њих. Иначе, колики год да вам је неред у соби, њима то неће сметати нити ће се жалити.

То још није све. Као што вам је сигурно познато, свака од биљака које смо навели има специфичан, пријатан мирис, тако да ће ваша мала башта, поред тога што ће лепо изгледати, лепо и мирисати (можете слободно да заборавите на било који освеживач мириса за просторије, неће вам требати). Дакле, уз сасвим мало труда, можете имати стварно атрактивну и мирисну баштицу само за себе - плус бесплатне зачине кад год су вама или неком од ваших укућана потребни. Још ћете бити сигурни да у тим зачинима нема ничег вештачког осим ако га сами тамо не ставите, а природна, здрава храна је сад веома у тренду. Није лоша награда за повремено заливање неколико биљчица, зар не?

Одговорите на следећа питања:

- а) 1. Како изгледају баште кад се редовно одржавају?
2. Ко воли баште?
3. Да ли већина има услова да има праву башту?
4. Шта можемо да направимо у сопственој соби ако волимо биљке?
5. Ако цвеће у саксијама нам ништа не значи о чему може да се ради кад правимо башту?
- б) 1. На шта мислимо под „употребном вредношћу“?
2. Шта нам аутор предлаже да гајимо у башти у соби?
3. Шта нам аутор не предлаже?
4. Да ли парадајз успева у саксији?
5. Како парадајз изгледа у саксији?
6. Шта можемо да урадимо са зачинским биљем у саксији кад нама или неком од укућана затреба зачин за јело?
7. Како ће остатак зачинског биља у саксији изгледати чим сецнемо део овог биља?
- в) 1. Које биљке нам аутор предлаже?
2. Шта можемо одмах да замислимо уз оригано?
3. Како изгледа зачинско биље које нам аутор предлаже?
4. Хоће ли нам зачинско биље заузети много места?
5. Зашто зачинско биље неће заузети много места?
6. Шта можемо да направимо ако саксије буду декоративне?

7. Пред ким ћемо се похвалити својом собом?
 г) 1. Да ли су ове биљчице захтевне?
 2. Чег се морамо повремено сетити у вези с овим биљкама?
 3. Шта још треба овим биљкама?
 4. На чему би вам биле захвалне ове биљке?
 5. Хоће ли неред у соби сметати овим биљкама?
 6. Хоће ли се ове биљке жалити на неред у соби?
 д) 1. Шта има свака од наведених биљака?
 2. На шта можемо да заборавимо ако имамо ове биљке?
 3. Шта можемо да имамо уз сасвим мало труда?
 4. У шта можемо да будемо сигурни кад имамо ову баштицу?
 5. Шта је сад веома у тренду?
 6. Каква је награда за повремено заливање неколико биљчица?
Испуните таблицу по узорку (0), утврдите, одговарају ли тврдње садржају текста:

	Тачно X	Нетачно
0. Под „употребном вредношћу“ мислимо на храну		
1. Парадајз сасвим лепо успева у саксији		
2. Зачинско биље је претерано захтевно		
3. Мајчина душица се такође зове тимијан		
4. Оригано се такође зове тарагон		
5. Неред у соби неће сметати зачинском биљу		
6. Зачинско биље ће се жалити на неред у соби		
7. Уз сасвим мало труда можете имати атрактивну и мирисну баштицу		
8. Вама ће требати освеживач мириса за просторије кад у соби гајите зачинско биље		
9. Баште лепо изгледају кад се редовно одржавају		
10. Већина има услова да има праву башту		
11. У тим зачинима нема ничег вештачког		
12. Природна, здрава храна није сад у тренду		

Утврдите правилан редослед уломака:

- А. Још ћете бити сигурни да у тим зачинима нема ничег вештачког осим ако га сами тамо не ставите, а природна, здрава храна је сад веома у тренду.
 В. Дакле, уз сасвим мало труда, можете имати стварно атрактивну и мирисну баштицу само за себе - плус бесплатне зачине кад год су вама или неком од ваших укућана потребни.
 С. Није лоша награда за повремено заливање неколико биљчица, зар не?
 Д. Као што вам је сигурно познато, свака од биљака које смо навели има специфичан, пријатан мирис, тако да ће ваша мала башта, поред тога што ће лепо изгледати, лепо и мирисати.

1	2	3	4

Превод на чешки језик

Тврђава од књига

Једанпут сам кришом повадио очеве књиге из витрине и саградио од њих тврђаву испод трпезаријског стола. Тај сто за дванаест особа на развлачење (у свечаним приликама) био је све до тепиха прекривен широким столњаком од тешког, везеног материјала са кићанкама. У непроветреном мирису прашине, ваниле из празничких колача и пасте којом се полира стари орахов фурнир, између четири стуба која су држали мој тајни свет завршавајући се стилизованим канџама неке непознате звери, у полутами у којој је престајала владавина одраслих (бар тако сам мислио у то време), проводио сам сате играјући се замишљеног бекства, док су се укућани и гости смењивали, горе, за столом. Могао сам да изблиза видим и омиришем њихове гуливеровске ноге у нестварно великим ципелама – пертле су ми се тада чиниле дебелим као бродска ужад; провлачио сам се кроз те трапаве стубове да бих крао на непријатељској територији и довлачио опрезно свој плен у тајно скровиште.

Момо Капор, Књига жалби

Превод на српски језик

Poklad na mostě

Byl jednou jeden člověk, jmenoval se Jan. Měl deset dětí a byl velmi chudý. Často se modlil ke svatému Janu Nepomuckému a prosil o pomoc. Jednou v noci měl divný sen. Viděl svatého Jana Nepomuckého, který mu řekl: „Jdi do Prahy na Karlův most. Tam uvidíš moji sochu. Pak ti někdo řekne, kde hledat poklad.“ Jan nevěřil, ale sen se mu opakoval třikrát. Tak šel do Prahy. Když přišel na Karlův most, našel sochu Jana Nepomuckého. Stál u sochy tři hodiny, čekal, díval se a poslouchal, ale nikde nic. Už chtěl jít domů, ale najednou k němu přišel mladý voják, který stál na mostě na stráž. „Proč tady pořád stojíš? Ztratil jsi něco? Nebo na někoho čekáš?“ zeptal se. „Čekám na někoho, kdo mi řekne, kde hledat poklad,“ odpověděl chudák. Voják se smál. „Nesměj se,“ řekl Jan a vyprávěl vojákovi svůj sen. Když skončil, voják se podivil. „Já jsem měl taky třikrát divný sen. Ve snu ke mně přišel svatý Jan Nepomucký a řekl mi, že musím jít do malé vesnice za Prahou, kde jsou na skále tři kříže. Pod skálou stojí dům, u domu je zahrada, na zahradě je starý strom a pod stromem je schovaný poklad.“ „Ale to je moje vesnice a můj dům!“ vykřikl Jan a spolu s vojákem spěchal domů. Začali kopat pod stromem a našli hrnec plný zlata. Každý si vzal půlku a oba žili šťastně až do smrti.